

maatte bringe tilbage, sikkert vilde blive saa slette, at det efter Nutidens Fordringer til Lys ikke vilde være muligt at faa nogen praktisk Brug af disse Lokaler. Hvis det bare var om at gøre at bevare Ydermuren i den nuværende gamle kongelige Biblioteksbygning med Opgivelse af det *Indre* — den Sal, man saa nødvendig vil savne — og med Opgivelse af den gamle Bygningsstil i det *Ydre*, saa vilde der — det tror jeg at turde sige — ikke fra Rigsarkivets Side være noget til Hinder for, at denne Bygningslænge indrettedes til dets Brug. Det skal ikke nægtes, at den indre Forbindelse mellem Rigsarkivets Lokaler vilde blive lettere ved at anbringe det i en saadan samlet og sammenhængende Bygning end ved at anbringe det i de to med en Buegang adskilte Pavilloner. Der har derfor ogsaa paa et tidligere Tidspunkt fra Rigsarkivets Side foreligget et Projekt, der gik ud paa dette. Jeg har Tegningerne dertil her, hvis nogen maatte ønske at se dem. Jeg kommer da til det Spørgsmaal: Hvorfor er man saa gaaet til at gennembryde den gamle Bygning, saaledes som sket paa det Projekt, der ligger til Grund for dette Forslag? Ja, mine Herrer, det er et Spørgsmaal, som jeg egentlig ikke troede, det var nødvendigt at berøre i denne Sal, thi det er jo netop herfra, at Tanken er, om ikke fremkommen, saa i alt Fald i saa høj Grad bleven støttet om at gennembryde denne Bygning for at skaffe Lys og Luft overfor Rigsdagsfacaden, for at gøre den Rigsdagsgaard, som ved Slotsplanen er bestemt at skulle ligge paa denne Plads, hyggeligere, smukkere, værdigere for Rigsdagen, end Tilfældet kunde blive, naar man bevarede den gamle Biblioteksbygning, være sig nu i den ene eller den anden Stil, til det ene eller andet Brug. Det er for øvrigt ikke blot her, at denne Tanke er fremkommen eller støttet. Lad mig minde ærede Medlemmer om, — det synes jo nødvendigt at minde om Ting, som jeg ganske vist havde forudsat vare i levende Erindring hos alle — at da vi for to Aar siden behandlede denne Sag ved Spørgsmaalet om, hvilken Tegning der skulde bruges til Slottets Genopførelse, da gik den Plan, som satte hele Arkitektverdenen i Bevægelse, og for hvis Skyld de rejste den stærkeste Storm mod den Slotsplan, der alligevel blev vedtagen, jo netop ud paa at gennembryde den gamle kongelige Biblioteksbygning. Det var jo netop det, Arkitekt Clemensen i sit subsidiaire Forslag havde foreslaet, at gennembryde den og lægge Rigsdagsbygningen omtrent der, hvor nu den

vestre Pavillon er tænkt at skulle ligge med aaben Plads mellem Slottet og det ny kongelige Bibliotek. Og det var han jo for Resten ikke den første Arkitekt, der rejste Plan om. Jeg ser omtalt og bliver derigennem mindet om, at ogsaa andre store Arkitekter, f. Eks. Professor Nyrop, jo have været inde paa en lignende Plan, saa i Arkitekternes Navn havde jeg ganske vist ikke ventet, at der vilde fremkomme nogen Indsigelse mod den her foreslaede Gennembrydning af det gamle kongelige Bibliotek.

Forudsætte vi imidlertid, at det bør ske af de Grunde, jeg nu har nævnt, saa komme vi til de Indvendinger, som alligevel bleve fremsatte fra de nævnte ærede Medlemmers Side, og først da den, at man ikke burde gaa til dette, før man havde foreliggende en *samlet Overvejelse* af Slotsholmens Bebyggelse. Ja, mine Herrer, Kravet derom have vi jo hørt fremsat, hver Gang der har været Tale om at bygge paa Slotsholmen. Det var det, der mødte os, den Gang den sidste Plan til Slottets Genopførelse var for. Rigsdagen tog desuagtet den Beslutning, den fornuftige Beslutning, at bygge uden at afvente en saadan, af Arkitekter og fra saa mange andre Sider krævet, samlet Overvejelse. Havde man ikke gjort det, hvor langt tro saa de Herrer, vi nu havde været med Slottets Genopførelse? Nu kommer altsaa det samme Raab fra de Herrer Side, som ere imod Regeringens Plan. Jeg finder ingen som helst Nødvendighed for at afvente en samlet Overvejelse, inden man gaar til dette Projekts Gennemførelse. Ved det her omhandlede Projekt foregribes jo i ingen Henseende, hvad man senere maatte bestemme sig til med Hensyn til Bebyggelsen af den Del af Slotsholmen, som ikke beslaglægges af de Bygninger, her er Tale om. Pladsen mellem Rigsdagsgaarden og det ny kongelige Bibliotek bliver fri, bliver ordnet netop saaledes, som man af kunstneriske foruden af Rigsdagshensyn har krævet. Hvad vil man da mere? Hvad venter man sig i øvrigt af det, man kalder en samlet Overvejelse paa dette Terrain? Naar man klager over den Vandalisme, som vilde fremkomme, hvis man gik videre, end her er foreslaet, og — saaledes som antydtes paa det Rids, der ledsager Forslaget — tænker sig en Gang i næste Aarhundrede Rigsarkivets Bygninger forøgede med to Længer Syd for de nuværende Pavilloner eller det kongelige Bibliotek forlænget mod Nord med den der antydede Udvidelse, vil jeg dertil sige, at hvad man i